

Granskning av Borås Stads delårsrapport

Januari–Augusti 2020

Stadsrevisionen. Borås

Rapport

Anna Sandström
Stefan Sjöholm

20
20

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.4 Metod	3
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Lagar och rekommendationer	5
2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6
2.2.1 Redovisningsprinciper	6
2.3 Kommunkoncernen	6
2.4 Resultat- och balansräkning	6
2.4.1 Verifikationer och räkenskapsinformation	8
2.5 Förvaltningsberättelse	8
2.6 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat	9
2.6.1 Resultatanalys	9
2.6.2 Finansiella mål	10
2.6.3 Verksamhetsmål	11
2.7 Drifts- och investeringsredovisning	12
2.8 Övriga iakttagelser	12
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	13

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om delårsbokslutet är förenligt med de mål som Kommunfullmäktige fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Stadsrevisionen har översiktligt granskat delårsrapporten för Borås Stad 2020 inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse och redovisas i innevarande rapport.

Delårsrapporten och revisorernas bedömning ska behandlas av Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om delårsrapporten och räkenskaperna är rättvisande. Granskningen ska ge revisorerna underlag för sin delårsbedömning. Delårsgranskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är delårsrapporten upprättad enligt gällande lagstiftning, rekommendationer och god redovisningssed?
- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning för Borås Stad och kommunkoncernen?
- Ger delårsrapporten en samlad bedömning om huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås?
- Finns större bedömningsposter eller komplexa transaktioner som behöver särskild uppmärksamhet inför årsbokslutet?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionsred i kommunal verksamhet samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 Delårsrapport. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen i Borås Stad är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen har grundats på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen har innefattat att granska ett urval av underlag samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Granskningen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentrerats till områden där risken för väsentliga fel är störst. Bedömning av om delårsrapporten är rättvisande har genomförts.

Granskningen är genomförd med kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd¹. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan delåren 2019 och 2020 har utförts.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av moms- och skatteredovisning utförts. En redogörelse av pensionsavsättning och prognos har avhandlats.

Avstämning har skett med tjänstepersoner vid Stadsledningskansliet och Redovisningsservice samt med berörda tjänstepersoner i andra förvaltningar i Borås Stad.

1.5 Projektorganisation

Anna Sandström är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Stefan Sjöblom.

¹ Revisionskontoret i Borås, Revisionskontoren i Norrköping, Linköping, Gävle, Helsingborg, Malmö och Revisionsenheten i Sörmlands läns landsting använder ett gemensamt systemstöd för granskning av delårsbokslut och årsredovisning

2 Granskningsresultat

2.1 Lagar och rekommendationer

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunen minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början. En årsprognos ska ingå.²

Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunen och kommunkoncernens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplysning ska lämnas om förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för förbundet som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.³

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. I förarbetena anger regeringen att delårsrapporten är ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet.⁴ Delårsrapporten ska enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 16 § överlämnas till revisorer och Kommunfullmäktige senast två månader efter rapportperiodens slut.⁵

Delårsrapporten ska innehålla:⁶

- en resultaträkning
- en balansräkning
- en förenklad förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 som berör delårsrapport kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sin delårsrapport. Delårsrapporten ska också enligt RKR R17 innehålla en samlad men översiktlig beskrivning av drifts- och investeringsverksamhet.⁷

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättandet av delårsrapporten.⁸

Enligt bestämmelserna i kommunallag (2017:725) ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Kommunfullmäktige beslutat om och om den uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer avseende innehåll och utformning.⁹

Borås Stads delårsrapport och revisorernas bedömning ska behandlas av Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.

² 1 kap. 3 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

³ Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17, 2018-11

⁴ Ibid

⁵ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 141

⁶ 13 kap. 2 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

⁷ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 142

⁸ Ibid

⁹ 12 kap. 2 § Kommunallag (2017:725) samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17, 2018-11

2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.¹⁰

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats om i rimlig tid innan delårsboks slutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.2.1 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut. Enligt uppgift från tjänstepersoner vid Stadsledningskansliet har det kommit cirka 205 mnkr i statsbidrag som avsett främst coronapandemin. Statsbidragen har periodiserats i tolfte delar. Det har kommit två ersättningar till Borås Stad avseende sjuklönekostnader under coronapandemin från Försäkringskassan. Dessa uppgår till ca 16,2 mnkr till och med juli månad. Skattekontot har krediterats med motsvarande summa.

Avstämning gällande hantering av statsbidrag har genomförts mot RKR:s yttrande gällande statsbidrag med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin.¹¹ Stadsrevisionen noterar att rekommendationen i huvudsak har följts.

2.3 Kommunkoncernen

Det är upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten. Detta gäller såväl räkenskaperna som den förenklade förvaltningsberättelsen. Kommunerna bör härvid beakta om sammanställda räkenskaper krävs för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.¹² Upplysningar om den kommunala koncernen, inklusive kommunalförbund och räddningstjänst, delges i delårsrapporten.¹³

I förvaltningsberättelsen skriver man följande:

”Årsprognosen för Borås Stads bolag är på totalt 116 mnkr, vilket är 15 mnkr bättre än budget. Bostadsbolagen står för 5 mnkr av den positiva avvikelsen, främst hänförligt till AB Bostäder i Borås. Stadshuskoncernens prognos är 10 mnkr bättre än budget, med stor positiv avvikelse för Borås Elnät AB och negativ avvikelse för Borås Djurpark AB. Kommunstyrelsen bedömer att stadshuskoncernen kommer att generera ett positivt resultat 2020, och att underskottsbolagen kan finansieras med koncernbidrag.”¹⁴

2.4 Resultat- och balansräkning

Enligt 13 kap. 3 § LKBR ska det för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår.

I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska det redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskaps utgång.

¹⁰ 1 kap. 4 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

¹¹ RKR, Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin (september 2020)

¹² Ibid

¹³ Delårsrapport 2020 Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2020-11-09, sid 1-15

¹⁴ Ibid

Uppställningen i delårsrapporten bör överensstämja med resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Delårsrapporten bör också innehålla jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år.¹⁵

Borås Stad upprättar sin delårsrapport per 31 augusti vilket är en period av åtta månader. Detta är inom den tidsram som LKBR anger.

Delårsrapporten innehåller:

- Resultaträkning
- Balansräkning
- Balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut
- Jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång
- Resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår
- Helårsprognos
- Årsbudget

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar för Borås Stad överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen. Stadsrevisionen vill dock framhålla att resultaträkningen inte är helt överensstämmande med regelverket i LKBR:

- Varken uppställningen av resultaträkningen på sidan fyra eller sidan 26 i delårsrapporten är korrekt uppställda enligt 5 kap. LKBR. Delårsrapporten bör innehålla tydligare avsnittsindelningar.
- Tabellen på sidan fyra i delårsrapporten benämns som Resultaträkning. I tabellen Resultaträkning saknas en kolumn för utfall per 31 augusti 2020. Stadsrevisionen rekommenderar att inkludera en kolumn med utfall per 31 augusti 2020 och möjligen ta bort kolumnen bokslut 2018. Av RKR R17 framgår att: *”Den som har tillgång till delårsrapporten förutsätts även ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning. Följaktligen lämnar delårsrapporten information främst om händelser och omständigheter som avser tiden efter senaste årsredovisningen.”*
- I delårsrapporten återfinns ”den riktiga” resultaträkningen under ett avsnitt som benämns Sammanställd redovisning (sid 26). Benämningen sammanställd redovisning försvann i samband med övergången till LKBR. Numera benämns det som sammanställda räkenskaper. Den rubriken brukar användas för ett avsnitt i delårsrapporten där man beskriver koncernen.
- Delårsrapporten för Borås Stad inleds med förvaltningsberättelse: *”Från och med 2014 upprättar Borås Stad en sammanställd delårsrapport i enlighet med rekommendation från Rådet för kommunal redovisning. Det innebär att resultat- och balansräkning redovisas sammanställt för hela ”kommunkoncernen”, inkluderat såväl Borås Stad, de majoritetsägda bolagen samt Borås Stads andel i Sjuhärads kommunalförbund och Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund. Delårsrapporten ska inkludera såväl redovisning av utfall per bokslutsdagen som förväntad helårsprognos i förhållande till budget. Det sammanställda bokslutet redovisas i slutet av delårsrapporten.”* Stadsrevisionen noterar att sammanställd delårsrapport inte är ett vedertaget begrepp. Första meningen blir därmed missvisande med hänvisning

¹⁵ 13 kap. 3 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

till att nu gällande rekommendation från RKR kom förra året (2019). En hänvisning till LKBR hade varit en mer adekvat hänvisning till vad delårsrapporten ska upprättas enligt.

- Information om koncernen återfinns i det inledande stycket i förvaltningsberättelsen, men även i andra delar av delårsrapporten. Denna information skulle med fördel kunna sammanfogas till en samlad text.

2.4.1 Verifikationer och räkenskapsinformation

För varje ekonomisk händelse ska det finnas en verifikation. Har en kommun eller ett landsting tagit emot en uppgift om ekonomiska händelser i den form som anges i 2 kap. LKBR ska denna uppgift kompletteras med uppgifter som kan användas som verifikation.¹⁶ Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen i stället grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.¹⁷

Verifikationen ska innefatta uppgift om när den har sammanställts, när den ekonomiska händelsen har inträffat, vad denna avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall ska verifikationen även innefatta upplysning om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var dessa finns tillgängliga.¹⁸

Verifikationer ska ingå i delårets räkenskapsinformation. Räkenskapsinformation är sådana uppgifter i övrigt som är av betydelse för att det ska gå att följa och förstå de enskilda bokföringsposternas behandling i bokföringen.¹⁹

Stadsrevisionen noterar att två av förvaltningarna har inkommit med ofullständig räkenskapsinformation.

Revisionskontoret har genomfört stickprov av verifikationerna, cirka 150 stycken. För bedömning av i vilken utsträckning det faktiskt råder följsamhet mot upphandlingsavtal har Revisionskontoret genomfört några stickprov inriktade mot detta. Stickproven har genomförts gällande verktyg, rör m fl. områden. En förutsättning för att uppnå de positiva effekterna med ramavtal är att de ramavtal som har tecknats används. Avtalstrohet skapar förutsättningar för att uppnå bra affärs-mässiga villkor. Revisionskontoret kan konstatera att flera förvaltningar inte följer ramavtalen fullt ut inom de här områdena och förordar bättre följsamhet mot ramavtalen.

2.5 Förvaltningsberättelse

Enligt RKR R17 behöver inte delårsrapporten innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse.²⁰

Delårsrapportens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. Stadsrevisionen noterar dock att det saknas avsnitt gällande; händelser av väsentlig betydelse, god ekonomisk hushållning, förväntad utveckling och balanskravsresultat. Dessa avsnitt ska finnas i förvaltningsberättelsen som separata delar.

¹⁶ 2 kap. 3§ 2:a stycket och 3 kap. 8-10 §§, Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

¹⁷ 3 kap. 8 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

¹⁸ Ibid

¹⁹ 2 kap. 4 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

²⁰ Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17, 2018-11

Stadsrevisionen bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av Borås Stads och bolagens verksamheter, upplysning om ekonomi och ställning, händelser av väsentlig betydelse, förväntad utveckling samt andra förhållanden av vikt.

I sammanfattningen finns nämnt att händelser som är av väsentlig betydelse för Borås Stads delårsresultat är icke budgeterade realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar. Den positiva avvikelser mot budget förklaras med ökade statsbidrag med anledning av den pågående Coronapandemin.

Samtliga kommuner ska fastställa mål för god ekonomisk hushållning enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Kommunfullmäktige ska dessutom besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen.²¹ Dessa krav med utgångspunkt i kommunallagen har funnits i oförändrad form sedan 2006.

Stadsrevisionen noterar att Kommunfullmäktiges budget²² har skrivningar om god ekonomisk hushållning, men Kommunfullmäktige har inte beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Däremot har Riktlinjer för Finansverksamheten en skrivning om god ekonomisk hushållning:

”Det övergripande målet för finansverksamheten inom kommunkoncernen är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att tillgodose verksamhetens behov av finansiering enligt budget, säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital, inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finansnetto, effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapitalflöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster.”²³

Stadsrevisionen noterar att Borås Stads delårsrapport har liknande skrivning om god ekonomisk hushållning.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen om god ekonomisk hushållning kommer uppnått och följts i enlighet med RKR R17.²⁴ Stadsrevisionen konstaterar att förvaltningsberättelsen i Borås Stads delårsrapport innehåller en sammanställning av mål och uppdrag. Framställningen är i allt väsentligt deskriptiv tillsammans med en bedömning av genomförandet för den period delårsrapporten omfattar. I delårsrapporten genomförs en samlad bedömning om Borås Stads mål för god ekonomisk hushållning kommer uppnås under 2020. Bedömningen är att två av de tre långsiktiga/ övergripande målen som Borås Stad ställt upp kommer uppnås under 2020 på helårsbasis.

2.6 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

2.6.1 Resultatanalys

Enligt Kommunfullmäktiges budget är resultatet budgeterat till 80 mnkr.²⁵ Stadsrevisionens uppdrag är att bedöma om delårsrapportens ekonomiska resultat är förenligt med Kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och om verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål.

²¹ 11 kap. 1 § Kommunallag (2017:725)

²² Budget 2020, Budget 2020 fastställt av Kommunfullmäktige 29-30 november 2019, sid 24-25

²³ Riktlinjer för Finansverksamheten reviderad av Kommunfullmäktige 2019-06-19

²⁴ Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17

²⁵ Budget 2019, fastställt av Kommunfullmäktige 19-20 december 2018, sid 28

Borås Stad redovisar ett överskott på 284 mnkr för perioden 2020-01-01 – 2020-08-31.

I delårsrapporten framgår följande angående nämndernas prognos om resultatet:

”Enligt nämndernas prognoser blir resultatet i nämndernas driftredovisning -98,3 mnkr.

De nämnder som redovisar relativt stora underskott är Kommunstyrelsen, Sociala omsorgsnämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Lokalförörjningsnämnden, Fritids- och folkhälsonämnden, och Miljö- och konsumentnämnden. De två sistnämnda rapporterar lägre intäkter som främst hör samman med pandemin. I Miljönämndens fall är det bl.a. som konsekvens av politiska beslut att inte ta ut några tilltillsynsavgifter under året.

För Kommunstyrelsens del är största posten Rivning och sanering av Gässlösa avloppsreningsverk. Under året tillkommer kostnader på 30 mnkr från Borås Energi och Miljö AB för rivning och sanering av Gässlösa enligt beslut fattat i KF. Totalt har KF godkänt att skattekollektivet skall finansiera 80 mnkr av Borås Energi och Miljös kostnader för saneringen. Åtagandet är obudgeterat och medför därför ett underskott i kommunens driftredovisning med -30 mnkr för 2020. För 2021 är det ca -30 mnkr. Kommunstyrelsen har för avsikt att ta 2021 års kostnad redan i bokslut 2020.”²⁶

För helåret 2020 redovisar Borås Stad en prognos om överskott på 185 mnkr.

2.6.2 Finansiella mål

Kommunfullmäktige fastställde i budget för 2020 följande långsiktiga/översiktliga finansiella mål för kommunen:²⁷

- Årets resultat ska uppgå till minst 2–3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag
- Soliditeten ska uppgå till cirka 80 %
- Självfinansieringen av investeringarna ska vara 80 %

I budget för 2020 fastställdes även finansiella mål för budgetåret:²⁸

- Årets resultat ska uppgå till minst 1,2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag
- Soliditeten ska uppgå till 70 %
- Självfinansieringen av investeringarna ska vara 56 %

Stadsrevisionen noterar att två av de tre långsiktiga/övergripande finansiella målen troligen kommer att uppnås under 2020. Årets resultat prognostiseras till 2,7 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Soliditetsmålet nämns inte i delårsrapporten. Självfinansieringsgraden av investeringarna beräknas enligt delårsrapporten uppgå till 107 % på helårsbasis (sid 3). Stadsrevisionen kan konstatera att två av de tre finansiella mål för budgetåret 2020 beräknas vara uppnådda vid årets slut.

²⁶ Delårsrapport 2020 Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2020-11-09, sid 3

²⁷ Budget 2020, Budget 2020 fastställt av Kommunfullmäktige 29-30 november 2019, sid 26

²⁸ Ibid

2.6.3 Verksamhetsmål

Lagstiftningen fokuserar på god ekonomisk hushållning och på att öka långsiktigheten i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Uppföljning av dessa mål ska göras i delårsrapport och årsredovisning.²⁹

Kommunfullmäktiges budgetbeslut för år 2020 innefattar Vision 2025 och åtta strategiska målområden. I beredningen av budgeten har Kommunstyrelsen kopplat indikatorer med målvärden till målområdena. Budget och redovisning av mål ska hanteras inom styr- och ledningssystemet.³⁰ Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna har uppnåtts och följts i enlighet med kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning.³¹ Stadsrevisionen konstaterar att förvaltningsberättelsen i Borås Stads delårsrapport innehåller en sammanställning av mål och uppdrag. Framställningen är i allt väsentligt deskriptiv tillsammans med en bedömning av genomförandet för den period delårsrapporten omfattar.

Stadsrevisionens bedömning av måluppfyllelsen grundar sig på helt uppnådda målvärden och helt genomförda uppdrag. Ofullständigt uppnådda mål och uppdrag kan inte bedömas med revisionell säkerhet.

Kommunfullmäktiges indikatorer med målvärden

I Kommunfullmäktiges budget för år 2020 har målvärden formulerats för 26 indikatorer kopplade till de strategiska målområden som ingår i Borås Stads Vision 2025.³² Av indikatorerna är det åtta stycken som följs upp till delåret. Delårsrapporten redovisar måluppfyllelsen i förhållande till Kommunfullmäktiges indikatorer enligt nedan:

2 ■ 3 ◆ 3 ● 0 — av 8 Kommunfullmäktiges indikatorer

Stadsrevisionen konstaterar att av åtta indikatorer är fem stycken inte uppfyllda, vilket motsvarar 63 %. Stadsrevisionen noterar att en utfallsprocent (utfallet är minst 85 % och minst 99,9 % av målvärdet) anges för de gulmarkerade indikatorerna.

Stadsrevisionen noterar att överlag analyseras indikatorerna och det redogörs för åtgärder för att nå indikatorernas målvärden under året i delårsrapporten.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Borås Stads nämnder och styrelser har avseende 2020 fått 26 uppdrag från Kommunfullmäktige i dess budgetbeslut.³³ När det gäller uppdragen bedöms de uppdrag som gäller för år 2020, vilket innebär att tidigare uppdrag inte beaktas. Delårsrapporten redovisar uppdragens grad av genomförande enligt nedan:

3 ■ 15 ◆ 8 ● 0 — av 26 uppdrag

Av de 26 uppdrag som Kommunfullmäktige givit nämnder, Kommunstyrelsen och kommunala bolag 2020 har 18 inte genomförts, vilket motsvarar drygt 69 %. Stadsrevisionen noterar att det saknas prognos för huruvida uppdragen kommer att kunna genomföras under året. Däremot har analysen av uppdragen förbättrats sedan föregående delårsrapport.

²⁹ 11 kap. 1 §§ Kommunallag (2017:725)

³⁰ Budget 2020, Budget 2020 fastställt av Kommunfullmäktige 29-30 november 2019, sid 18-23

³¹ 12 kap. 1 §§ Kommunallagen (2017: 725) 11 kap. 1 §§ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

³² Budget 2020 fastställt av Kommunfullmäktige 29-30 november 2019, sid 18-23

³³ Ibid

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning ska enligt RKR R17 anges i delårsrapporten.³⁴ Stadsrevisionen noterar att det saknas en prognos avseende måluppfyllelse/genomförande på helårsbasis för indikatorer och uppdrag i delårsrapporten.

2.7 Drifts- och investeringsredovisning

Enligt RKR R17 ska en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå. Stadsrevisionen noterar att Borås Stad har en samlad och översiktlig beskrivning av kommunens driftsredovisning. Kommunens redogörelse för investeringsredovisningen utgörs dock endast av en kortare text (sid 9) i delårsrapporten. Nettoinvesteringarna kommer att uppgå till 537 mnkr. Läggts tidsförskjutna projekt från 2019 till uppgår den godkända investeringsnivån till 695 mnkr. Totalt uppgår budgeterad nettoinvestering till 620 mnkr under året.³⁵

Vår bedömning är att investeringsredovisningen borde förtydligas. En utförlig genomgång och uppställning i t.ex. tabellform över utförda och pågående investeringar under året jämfört med budget saknas.

2.8 Övriga iakttagelser

Stadsrevisionen noterar att delårsrapporten innehåller ett stycke gällande den löpande uppföljningen av intern kontroll.

Stadsrevisionen noterar även att det finns en uppställning av antalet anmälda bisysslor i nämnderna i delårsrapporten.

³⁴ Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17, 2018-11

³⁵ Delårsrapport 2020 Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2020-11-09, sid 9

3 Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis bedömer Stadsrevisionen att Borås Stads delårsrapport till innehåll och utformning i huvudsak är upprättad enligt God redovisningssed, lagen om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och RKR:s rekommendation R17 - Delårsrapport. Borås Stads delårsrapport lämnar i allt väsentligt upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering, den ekonomiska ställningen och räkenskaperna redovisas i huvudsak på ett rättvisande sätt. Stadsrevisionen vill dock framhålla att resultaträkningen inte är helt överensstämmande med regelverket i LKBR. Stadsrevisionen noterar även att två av förvaltningarna har inkommit med ofullständig räkenskapsinformation.

Stadsrevisionen bedömer att två av de tre långsiktiga/översiktliga finansiella målen troligen kommer att uppnås under 2020. Stadsrevisionen konstaterar att man i delårsrapporten inte redovisar det finansiella målet om soliditet.

Stadsrevisionen noterar att Borås Stad inte har upprättat riktlinjer för god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagen, däremot finns skrivningar om god ekonomisk hushållning både i Kommunfullmäktiges budget och i uppdaterade riktlinjer för Finansverksamheten.

I Kommunfullmäktiges budget för 2020 har målvärden formulerats för 26 indikatorer kopplade till de åtta strategiska målområden som ingår i Borås Stads Vision 2025. Av indikatorerna är det åtta stycken som följs upp i delårsrapporten. Av dessa är fem indikatorer inte uppfyllda vilket motsvarar 63 %. Stadsrevisionen noterar att en utfallsprocent anges för de gulmarkerade indikatorerna. Stadsrevisionen noterar att överlag analyseras indikatorerna och det redogörs för åtgärder för att nå indikatorernas målvärden under året i delårsrapporten.

Stadsrevisionen konstaterar att av 26 uppdrag som Kommunfullmäktige givit nämnder och kommunala bolag 2020 har 18 inte genomförts, vilket motsvarar drygt 69 %. Stadsrevisionen noterar att det saknas prognos för huruvida uppdragen kommer att kunna genomföras under året. Däremot har analysen av uppdragen förbättrats sedan föregående delårsrapport.

Stadsrevisionen konstaterar att Kommunfullmäktige behandlar delårsrapporten i november månad, vilket medför att tiden för att vidta åtgärder före årets slut blir mycket kort. Stadsrevisionen bedömer mot denna bakgrund att perioden för delårsrapporten och dess behandling under november månad i Kommunfullmäktige ligger för sent för att kunna utgöra ett underlag för styrning.

Borås 2020-11-16

Andreas Ekelund
Revisionschef

Anna Sandström
Certifierad kommunal yrkesrevisor

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen